Övergripande kvalitetssystem för utbildning och forskning vid Örebro universitet

Beslut fattat av: Johan Schnürer, Örebro universitet, 2022-09-13, ORU 2022/05810
Decision made by: Johan Schnürer, Örebro University, 2022-09-13, ORU 2022/05810

Innehåll

Övergripande kvalitetssystem för utbildning och forskning vid Örebro universitet 1
Ordlista 3
Inledning 4
Del 1: Systematiskt kvalitetsarbete vid Örebro universitet 5
Kvalitetspolicy 5
Del 2: Grundaktiviteter som stödjer det systematiska kvalitetsarbetet 6
1-årscykel 8
Grundaktivitet 1: Dialog om utbildning och forskning 8
Grundaktivitet 2: Dialog om stöd till kärnverksamhet 9
Grundaktivitet 3: Uppföljning av läranderesurser och studentstöd 10
Grundaktivitet 4: Fakultets- och institutionsdialoger om utbildning 11
Grundaktivitet 5: Fakultets- och institutionsdialoger om forskning 12
Grundaktivitet 6: Uppföljning av kompetensförsörjning 13
Grundaktivitet 7: Kursvärdering och kursanalys 14
3-årscykel 15
Grundaktivitet 8: Utvärdering av kvalitetssystemet 15
6-årscykel 16
Grundaktivitet 9: Forskningsutvärdering 16
Grundaktivitet 10: Utbildningsutvärdering 17
Grundaktivitet 11: Programutveckling och programuppföljning 18
Del 3: Utgångspunkter för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling 19
Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling, utbildning 19
Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling, forskning 22

Ordlista

Doktorand	En student som är antagen till utbildning på forskarnivå.
Forskarutbildningsämne	Ett ämne som universitetet bedriver utbildning på forskarnivå inom.
Forskningsämne	Ett ämne som universitetet bedriver forskning inom. Ofta utgör ett forskningsämne också en organisatorisk enhet inom en institution.
Huvudområde	Ett ämne som universitetet bedriver utbildning på grundnivå eller avancerad nivå inom.
Kvalitetsarbete	Ett begrepp som sammanfattar kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling.
Kvalitetskultur	Implicita och explicita grundprinciper, idéer och rutiner inom en verksamhet som påverkar kvaliteten.
Kvalitetssäkring	Ett säkerställande att verksamheten lever upp till de interna eller externa krav som ställs.
Kvalitetssystem	Systematiskt tillvägagångssätt för att arbeta med kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling.
Kvalitetsutveckling	Arbetssätt som syftar att identifiera förbättringsområden och genomföra och följa upp åtgärder.
Process	En uppsättning återkommande och sammanlänkade aktiviteter.
Ramverk	En uppsättning regler och riktlinjer på övergripande nivå.
Student	Den som är antagen till och bedriver högskoleutbildning.
Systematik	Systematik i kvalitetsarbetet kan exempelvis uppnås genom att göra en aktivitet med förutsägbar regelbundenhet eller utifrån fastställd metod, och med en tydligt ansvarsfördelning
Uppföljning	En kontinuerlig avstämning som vanligen görs i nära anslutning till aktiviteten som följs upp, med syftet att utveckla aktiviteten. Uppföljningens resultat kan vara underlag till en bredare utvärdering.
Utvärdering	Periodisk, systematisk och värderande granskning av ett specifik område genom extern eller kollegial granskning som dokumenteras.
Utvärderingsenhet	Forskningsämne, forskningsmiljö, forskargrupp som är föremål för en utvärdering
Ämne	Ett erkänt kunskapsfält inom vilket det bedrivs utbildning och forskning. (För ämne på grundnivå och avancerade nivå, se huvudområde. För ämne på forskarnivå, se forskarutbildningsämne.)

Inledning

Örebro universitets kvalitetsarbete styrs av lärosätets strategiska mål samt lokalt, nationellt och europeiskt regelverk. I detta dokument beskrivs generella utgångspunkter för kvalitetsarbete, utformningen av universitetets övergripande kvalitetssystem och hur det resulterar i ett antal grundaktiviteter.

Det övergripande syftet är att säkerställa hög kvalitet i utbildning och forskning genom ett sammanhållet kvalitetssystem som inkluderas i det dagliga arbetet och ordinarie verksamhetsprocesser.

I **del 1** av kvalitetssystemet presenteras generella utgångspunkter för kvalitetspolicyn vid Örebro universitet, vilket inkluderar en god kvalitetskultur och gemensamma principer.

I **del 2** finns de grundaktiviteter som stödjer systematiskt kvalitetsarbete på universitets-, fakultets- och institutionsnivå. Universitetets grundaktiviteter ger en gemensam struktur för kvalitetsarbetet som kan kompletteras med verksamhetsspecifika aktiviteter.

I **del 3** finns Örebro universitets tolkning av *European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG)[1] för intern kvalitetssäkring av utbildning och av Sveriges universitets- och högskoleförbunds (SUHF) skrivelse *Gemensamt ramverk för lärosätenas kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning*[2]. Dokumenten utgör utgångspunkter för kvalitetssäkring för respektive område.

---

[1] *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*. Brussels, Belgium: 2015. https://www.enqa.eu/wp-content/uploads/2015/11/ESG_2015.pdf

Svensk översättning,
Universitetskanslersämbetet, *Standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning*. Stockholm: UKÄ, 2015. https://www.uka.se/download/18.2b5bddd71593fab953bdc5ff/1487841879254/ESG-svensk-oversattning.pdf

[2] Sveriges universitets- och högskoleförbund, *Gemensamt ramverk för lärosätenas kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning*. Stockholm: 2019. https://suhf.se/app/uploads/2019/09/SUHF-Ramverk-forskning-Framework-Research-2019-REV.pdf

Del 1: Systematiskt kvalitetsarbete vid Örebro universitet

Örebro universitet ska ha ett sammanhållet kvalitetssystem för utbildning och forskning som inkluderas i det dagliga arbetet, ordinarie verksamhetsprocesser och vid behov finns preciserat i kompletterande styr- och rutindokument.

Syftet med kvalitetssystemet är att (1) säkerställa att universitetets utbildning och forskning håller hög kvalitet och (2) främja en kontinuerlig kvalitetsutveckling där alla är delaktiga.

Kvalitetsarbetet vid Örebro universitet inkluderar mer än vad som kan beskrivas i kvalitetssystemet. Kvalitetspolicyn ska tillsammans med kvalitetssystemet stötta systematiskt kvalitetsarbete på samtliga nivåer i organisationen på ett resurseffektivt sätt.

Kvalitetspolicy

Örebro universitets kvalitetspolicy beskriver utgångspunkter, värderingar och arbetssätt som ska bidra till att hela universitetet svarar mot uppdraget att bedriva utbildning och forskning med hög kvalitet, i samverkan med det omgivande samhället samt att verka för att forskningsresultat kommer till nytta.

En verksamhet är kvalitetsdrivande genom en kombination av kvalitetsfrämjande kultur, tydlighet i ansvar och systematiskt tillvägagångssätt. Detta uttrycks i tre principer som ska vägleda universitetets kärn- och stödverksamhet:

- gemensam värdegrund som stöd för en *god kvalitetskultur*,
- *förtroende* för att studenter och medarbetare ger sina bidrag till hög kvalitet i utbildning och forskning, samt
- *kollegialitet och studentdeltagande* i planering, genomförande och uppföljning av universitetets verksamhet.

Det dagliga operativa kvalitetsarbetet genomförs genom ett öppet och kritiskt förhållningssätt i en verksamhet där det finns mod att ompröva och tänka nytt och där vi utvecklar kunskap i nära samspel med studenter, vetenskapssamhälle och omvärld. Det finns förtroende till medarbetarnas förmåga att initiera och anpassa kontinuerlig kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling till den egna kontexten och att beakta interna och externa intressenters förväntningar och behov. Ett systematiskt arbetssätt präglas av vetenskaplighet samt tydliga processer och ansvarsfördelning.

På strategisk nivå ska det övergripande kvalitetssystemet genomföras i nära samspel med verksamhetsplanering och bidra till att nå universitetets vision och strategiska mål. Ett bra samspel gör kvalitetsarbetet mer kraftfullt och robust, och säkrar att processer genomförs och utvecklas utifrån samma grunder och i riktning mot gemensamma mål.

En god kvalitetskultur skapas och upprätthålls på flera olika sätt. Universitetets värdegrund ger förutsättningar för att en god kvalitetskultur återspeglas i attityder, arbetssätt och verktyg hos medarbetare och studenter. Aktiviteter som bidrar till en god kvalitetskultur är beroende av gemensamma insatser från studenter, lärare, forskare och medarbetare inom stödverksamheten.

Vid universitetet eftersträvas att beslut fattas nära den berörda verksamheten och chef och ledare visar tillit till medarbetares engagemang, kunskap och kompetens.

Hög kvalitet inom såväl utbildning som forskning har sin grund i vetenskaplig metod, vilket har ett antal integrerade processer som ger ett systematiskt arbetssätt. Exempel på sådana processer är kritisk reflektion, (om)prövning av metoder och teser, kollegial granskning och dialog.

Del 2: Grundaktiviteter som stödjer det systematiska kvalitetsarbetet

I anslutning till det dagliga operativa arbetet finns ett antal grundaktiviteter som är gemensamma för universitetet och som stödjer andra återkommande aktiviteter på universitets-, fakultets- och institutionsnivå. Kvalitetssystemets grundaktiviteter består av kontinuerlig uppföljning, periodisk utvärdering, samt dialogbaserad styrnings- och ledningsprocess.

För varje grundaktivitet i kvalitetssystemet anges ansvaret på strategisk nivå, utifrån universitetets delegationsordning, men det operativa arbetet kan utföras på en annan nivå i organisationen. Grundaktiviteterna ger utrymme för verksamhetsanpassade arbetssätt och kan preciseras i kompletterande styr- eller rutindokument. På detta sätt säkerställer universitetet att det finns ett övergripande och systematiskt kvalitetssystem som sedan tillämpas på ett ändamålsenligt sätt av berörd verksamhet.

Kvalitetsarbetet som det beskrivs i det övergripande kvalitetssystemet består av tre delar: en för utbildning, en för forskning och en för ledning. Inom varje linje finns en länk mellan nivåerna, till exempel mellan kurs, program och ämne. Samtidigt finns det teman, som forskningsanknytning eller kompetensförsörjning, som länkar/förbinder linjerna med varandra. Alla grundaktiviteter i kvalitetssystemet är angivna med numrerade ringar för att ge en överblick av deras placering (Figur 1).

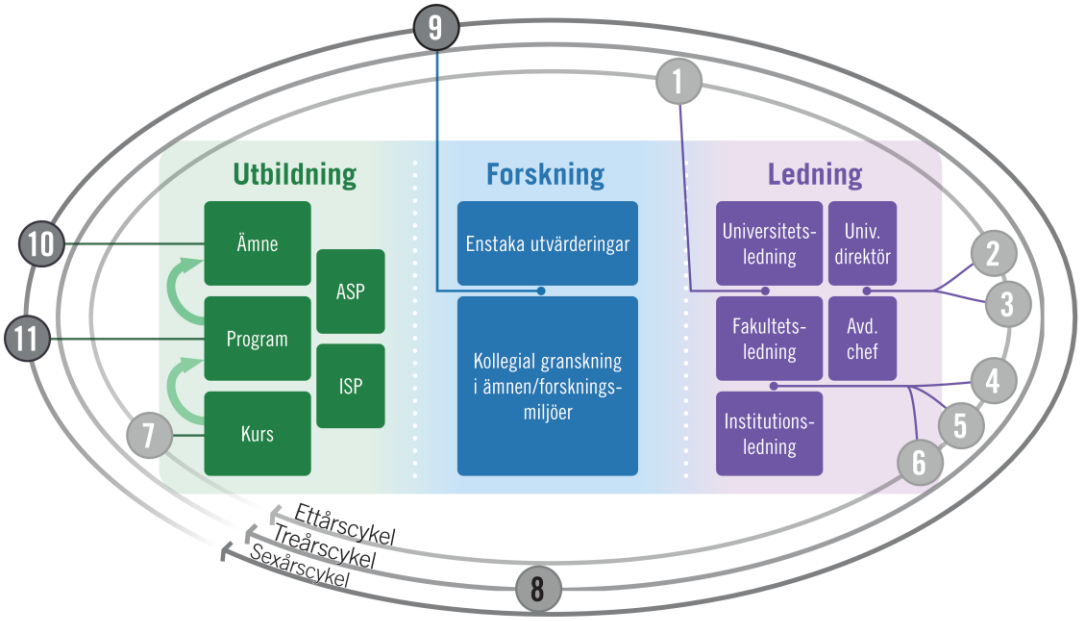

Figur 1. Processbild över kvalitetssystemet

1-årscykel

Universitetsledning

1. Dialog om utbildning och forskning
2. Dialog om stöd till kärnverksamhet
3. Uppföljning av läranderesurser och studentstöd

Fakultetsledning

4. Fakultets- och institutionsdialoger om utbildning
5. Fakultets- och institutionsdialoger om forskning
6. Uppföljning av kompetensförsörjning

Institutionsledning

7. Kursvärdering och kursanalys

3-årscykel

Universitetsledning

8. Utvärdering av kvalitetssystemet

6-årscykel

Universitetsledning

9. Forskningsutvärdering

Fakultetsnämnd

10. Utbildningsutvärdering

Institutionsledning

11. Programutveckling och programuppföljning

1-årscykel	
Grundaktivitet 1: Dialog om utbildning och forskning	
Ansvarig	Universitetsledning
Syfte	Syftet med universitetsledningens regelbundna dialoger om utbildning och forskning är att bevaka universitetets kvalitetsarbete, identifiera eventuella utvecklingsområden, samt att följa upp tidigare utvecklingsplaner. Dialogerna ska ge möjlighet till förankring, synkronisering, och strategiska val vad gäller kvalitetsarbetet och skapa en arena för samtal om kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling.
Genomförandeprocess	Universitetsledningen ansvarar för att genomföra dialoger med fakultets- och institutionsledningarna enligt ett schema som fastställs i planering- och budgetförutsättningarna. Vid minst en av dialogerna ska universitetets kvalitetsarbete inom utbildning och forskning på övergripande nivå diskuteras. Teman som ställer extra krav på universitetsövergripande strategier ska beaktas särskilt (exempelvis studenters förutsättningar, god forskningssed, internationalisering och samverkan). Vid behov ska underlag förberedas inför dialog om kvalitetsarbetet. Dialogerna ska mynna ut i en bedömning av universitetets insatser, ge underlag till universitetsledningens instruktioner till verksamhetsplanering och kan föranleda att en utvecklingsplan tas fram.
Dokumentation	Agenda inklusive underlag, återkoppling, verksamhetsplanering, utvecklingsplan.
Uppföljning	Verksamhetsberättelse.
Tidsplan	Årligen
Kopplar till ESG/SUHF	ESG: 1.1, 1.6, 1.7 SUHF: 3.1.1, 3.1.2, 3.2.2, 3.2.3, 3.2.5, 3.2.6

1-årscykel	
Grundaktivitet 2: Dialog om stöd till kärnverksamhet	
Ansvarig	Universitetsdirektör
Syfte	Syftet med universitetsdirektörens dialoger är att skapa en samlad bild över hur stödfunktionerna bidrar till kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling inom utbildning och forskning. Dialogerna ska ge möjlighet till förankring, synkronisering, och strategiska val vad gäller kvalitetsarbetet och skapa en arena för samtal om kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring.
Genomförandeprocess	Universitetsdirektören ansvarar för att genomföra dialoger med avdelningarna om hur kvalitetssäkring och kvalitetsuppföljning genomförs av stöd till utbildning och forskning. Dialogerna ska genomföras med regelbundenhet (minst en gång per år). Vid dialogen ska avdelningarnas övergripande arbete med att bidra till kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning och forskning diskuteras. Andra teman som kan inkluderas är stöd till studenter och medarbetare, stöd för samverkan, och stöd för internationalisering. Vid behov ska underlag förberedas inför dialog om kvalitetsarbetet. Dialogerna ska mynna ut i en bedömning av avdelningarnas insatser, ge underlag till universitetsdirektörens instruktioner till verksamhetsplanering och vid behov leda till en utvecklingsplan.
Dokumentation	Verksamhetsplanering, utvecklingsplan.
Uppföljning	Verksamhetsberättelse.
Tidsplan	Årligen
Kopplar till ESG/SUHF	ESG: 1.4, 1.5, 1.6, 1.7 SUHF: 3.2.3, 3.2.4, 3.2.5, 3.2.6

1-årscykel	
Grundaktivitet 3: Uppföljning av läranderesurser och studentstöd	
Ansvarig	Universitetsdirektör
Syfte	Syftet med uppföljning av läranderesurser och studentstöd är att säkerställa studenters förutsättningar för studier i funktionella lärmiljöer.
Genomförandeprocess	Uppföljningarna kan variera i art, tema, målgrupp och periodicitet och därför ska universitetsdirektören säkerställa en sammanhållen planering genom verksamhetsplaneringsprocessen. Uppföljningarna ska över tid täcka alla delar av universitetets verksamhet som bidrar till studenters (inklusive doktoranders) läranderesurser och studentstöd. Målgruppen inkluderar såväl nuvarande studenter som alumner och externa intressenter. Det ska finnas både uppföljningar som är kopplade till specifika tjänster eller utvecklingsprojekt, och uppföljningar som ger ett universitetsövergripande perspektiv för studenters förutsättningar för studier i funktionella lärmiljöer.
Dokumentation	Verksamhetsplanering, verksamhetsberättelse, uppföljningsrapporter.
Uppföljning	Dokumentationen ska utgöra underlag för dialog med stödfunktioner (grundaktivitet 2).
Tidsplan	Årligen
Kopplar till ESG/SUHF	ESG: 1.1, 1.6, 1.7, 1.10 SUHF: 3.2.6

1-årscykel	
Grundaktivitet 4: Fakultets- och institutionsdialoger om utbildning	
Ansvarig	Fakultetsledning
Syfte	Syftet med fakultets- och institutionsdialoger om utbildning är att ge möjlighet till förankring, synkronisering, och strategiska val mellan nivåerna inom fakulteten. Samtliga tre utbildningsnivåer ska inkluderas i dialogerna. Dialogerna skapar även en arena för samtal om kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling.
Genomförandeprocess	Fakultetsledningen ansvarar för planering och genomförandet av kvalitetsdialoger med institutionsledning. Dialoger kan genomföras som egna möten eller som del av andra mötesformer. Vid behov kan andra berörda delta. Dialogerna ska genomföras med regelbundenhet (minst en gång per år). Följande teman ska behandlas: • Institutionernas övergripande kvalitetsarbete med kursanalyser, programuppföljningar och utbildningsutvärderingar. • Kollegiala processer inom utbildning som syftar till kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring. • Planering och utveckling av institutionens samlade utbildningsutbud. • Koppling av institutionens kvalitetsarbete med andra processer som handlar om verksamhetsplanering och dimensionering.
Dokumentation	Agenda inklusive underlag. Vid behov kan dokumentationen inkludera arbetsrutiner och handlingsplaner.
Uppföljning	Dokumentationen ska utgöra underlag för kvalitetsarbete inom fakulteten och för verksamhetsplaner, med uppföljning i verksamhetsberättelse.
Tidsplan	Årligen
Kopplar till ESG/SUHF	ESG: 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.8, 1.9 SUHF: 3.2.3, 3.2.6

1-årscykel	
Grundaktivitet 5: Fakultets- och institutionsdialoger om forskning	
Ansvarig	Fakultetsledning
Syfte	Syftet med fakultets- och institutionsdialoger om forskning är att ge möjlighet till förankring, synkronisering, och strategiska val mellan nivåerna inom fakulteten. De delar av utbildning på forskarnivå som är forskningsnära ska inkluderas i dialogerna. Dialogerna skapar även en arena för samtal om kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling.
Genomförandeprocess	Fakultetsledningen ansvarar för planering och genomförandet av kvalitetsdialoger med institutionsledning och ämnesansvariga. Dialoger kan genomföras som egna möten eller som del av andra mötesformer. Vid behov kan andra berörda delta. Dialogerna ska genomföras med regelbundenhet (minst en gång per år). Fokus ska ligga på hur institutionen hanterar resultaten från uppföljningar och utvärderingar, och vilka åtgärder som planeras att genomföras. Fakultetsledning och fakultetsnämnden ska ge stöd till institutionernas arbete med kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring av forskning (grundaktivitet 10). Följande teman ska behandlas: • Utbildning på forskarnivå • Kollegiala processer inom forskning som syftar till kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring. • Utbildningsanknytning i forskning • Främjande och säkerställande av god forskningssed.
Dokumentation	Agenda inklusive underlag. Vid behov kan dokumentationen inkludera arbetsrutiner och handlingsplaner.
Uppföljning	Dokumentationen ska utgöra underlag för kvalitetsarbete inom fakulteten och för verksamhetsplaner, med uppföljning i verksamhetsberättelse.
Tidsplan	Årligen
Kopplar till ESG/SUHF	ESG: 1.2, 1.3, 1.4, 1.9 SUHF: 3.1.2, 3.2.1, 3.2.2, 3.2.4, 3.2.5, 3.2.6

1-årscykel	
Grundaktivitet 6: Uppföljning av kompetensförsörjning	
Ansvarig	Fakultetsledning
Syfte	Syftet med uppföljning av kompetensförsörjning är att säkerställa att antalet lärare, forskare och personal i övrigt står i proportion till verksamhetens uppdrag, samt att de har de kvalifikationer och den kompetens som krävs för verksamhetens kort- och långsiktiga behov och utveckling.
Genomförandeprocess	Universitetet ser ökad mångfald som betydelsefullt för att rekrytera och behålla de mest kompetenta medarbetarna och som ett sätt att främja kvalitet i utbildning och forskning. Aktiva forskare ska engagera sig i undervisning och utformning av utbildning. Kompetensförsörjning inkluderar rekrytering, kompetensutveckling, pedagogisk meritering (excellent lärare) och vetenskaplig meritering (oavlönad docent). Universitetet ska ha övergripande ramverk (föreskrifter, principer och modeller) och fakultetsnämnderna ansvarar för kompletterande instruktioner och genomförandeprocess. Universitetets processer ska vara transparenta och inkludera kollegial bedömning. Fakultetsledningen ansvarar för att på övergripande nivå regelbundet följa och analysera uppgifter som rör kompetensförsörjning samt att säkerställa att uppgifter om kompetensförsörjning är del av underlag inför strategiska beslut för verksamheten. Vid behov ska en handlings- eller åtgärdsplan tas fram.
Dokumentation	Handlingar och protokoll från lärarförslagskommitté och fakultetsnämnd, handlingsplan, åtgärdsplan.
Uppföljning	Dokumentationen ska utgöra underlag för dialog med verksamhet och verksamhetsstöd.
Tidsplan	Årligen
Kopplar till ESG/SUHF	ESG: 1.5, 1.6 SUHF: 3.2.4, 3.2.5

1-årscykel	
Grundaktivitet 7: Kursvärdering och kursanalys	
Ansvarig	Institutionsledning
Syfte	Syftet med kursutveckling och kursvärdering är att, via studenters och lärares medverkan, utveckla och säkra utbildningskvaliteten för varje kurs. Kursvärdering och kursanalys ska genomföras på samtliga tre utbildningsnivåer.
Genomförandeprocess	Institutionen ansvarar för att kursvärderingsprocessen möter kraven som finns i beslutade riktlinjer, och att alla studenter får möjlighet att delta. Varje institution ska ha dokumenterade rutiner för hur kursvärdering och kursanalys ska genomföras, hur resultatet ska tas tillvara och hur informationen om resultatet ska föras vidare.
Dokumentation	Kursvärdering och kursrapport.
Uppföljning	Resultaten och eventuella beslut om åtgärder som föranletts av kursvärderingen ska spridas till berörda parter internt och externt. Dokumentationen ska utgöra underlag för planering och utveckling av institutionens samlade utbildningsutbud (grundaktivitet 4) och kan vara ett underlag för programutveckling och programuppföljning (grundaktivitet 8).
Tidsplan	Årligen, eller efter avslutad kurs
Kopplar till ESG/SUHF	ESG: 1.2, 1.3, 1.6, 1.7, 1.9 SUHF: 3.2.6

3-årscykel	
Grundaktivitet 8: Utvärdering av kvalitetssystemet	
Ansvarig	Universitetsledning
Syfte	Syftet med en utvärdering av kvalitetssystemet är att få en övergripande analys av grundaktiviteterna i kvalitetssystemet, och bedöma om en revidering behövs för att ha ett ändamålsenligt kvalitetssystem.
Genomförandeprocess	Kvalitetssystemet ska utvärderas med fokus på att enskilda grundaktiviteter samt systemet i sin helhet är kvalitetssäkrande, kvalitetsutvecklande och resurseffektivt. Ett flertal perspektiv och dokument ska tas in, såsom från en lärosätesgranskning, från de som ansvarar för en grundaktivitet, de som är föremål av en grundaktivitet samt andra intressenter. Arbetssätt kan inkludera olika verktyg, exempelvis dialoger, redovisningar, och enkäter. Vid lärosätesgranskning av Universitetskanslersämbetet (UKÄ)[3] ska den interna utvärderingen av kvalitetssystemet utgå från bedömargruppens yttrande. Resultaten av utvärderingen ska delas internt och med representanter från andra lärosäten som en del av ett erfarenhetsutbyte och dialog.
Dokumentation	Intern rapport, utvecklingsplan.
Uppföljning	Dokumentationen ska utgöra underlag för dialog inom och utanför organisationen.
Tidsplan	Minst vart tredje år
Kopplar till ESG/SUHF	ESG: 1.1, 1.10 SUHF: 3.1.1, 3.1.2

[3] Universitetskanslersämbetets hemsida: www.uka.se

6-årscykel	
Grundaktivitet 9: Forskningsutvärdering	
Ansvarig	Universitetsledningen
Syfte	Syftet med en forskningsutvärdering är att utvärdera kvaliteten i den forskning som bedrivs vid Örebro universitet, samt att identifiera möjligheter till och behov av kvalitetsutveckling i forskningen.
Genomförandeprocess	Universitetsledningen ansvarar för genomförandet av forskningsutvärderingar och kan ha kompletterande styr- och rutindokument. Beslut om planeringsarbete, projektgrupp och fastställande av modell för genomförandet av en specifik forskningsutvärdering fattas av rektor. Forskningsutvärderingar ska bygga på följande delar: *Kvantitativa och kvalitativa underlag* Underlag som tidigare utvecklingsplaner, uppgifter om personal och ekonomi samt bibliometri tas fram av och tillgängliggörs för utvärderingsenheterna och externa bedömare. *Självvärderingar* Utvärderingsenheten utgår från de kvantitativa och kvalitativa underlagen i sitt arbete med självvärdering. I självvärderingen får utvärderingsenheten beskriva och reflektera över nuläge, identifiera sina styrkor och svagheter, och utifrån dessa redogöra för en utvecklingsplan. *Externa bedömare* Nationella och internationella experter inom olika ämnesområden anlitas för att bedöma nuvarande kvalitet i forskningen och ge rekommendationer till den fortsatta utvecklingen. *Platsbesök* Externa bedömarna ska föra dialoger med forskare och ledningen om självvärderingar och underlaget. Platsbesöket kan ske fysiskt eller digitalt. *Bedömningsrapport* Bedömarnas synpunkter ska skriftligen rapporteras i enlighet med universitetets instruktioner.
Dokumentation	Underlag, självvärderingar och bedömningsrapporter.
Uppföljning	Dokumentationen ska utgöra underlag för dialoger på samtliga nivåer i organisationen, det vill säga inom forskningsämnen, institutioner, fakulteter och på central nivå.
Tidsplan	Minst vart sjätte år
Kopplar till ESG/SUHF	SUHF: 3.1.3, 3.2.1, 3.2.2, 3.2.5, 3.2.6

6-årscykel	
Grundaktivitet 10: Utbildningsutvärdering	
Ansvarig	Fakultetsnämnd
Syfte	Syftet med utbildningsutvärdering är att, via studenters och lärares medverkan, säkra och utveckla utbildningskvaliteten av varje ämne på grundnivå, avancerad nivå, och forskarnivå. Utvärderingarna ska främja kontinuerlig utveckling och utgöra underlag vid fakultetsnämndens strategiska överväganden.
Genomförandeprocess	*Intern utbildningsutvärdering* Örebro universitet ska ha ett universitetsgemensamt ramverk för intern utbildningsutvärdering, vilket ska utgå från högskolelagen, högskoleförordningen, ESG och från fastställda inrättandekriterier för respektive utbildningsnivå. Som ytterst ansvarig för utbildningarnas kvalitet ger fakultetsnämnden i uppdrag till institutionen och ämnet att genomföra utbildningsutvärderingen. Institutionen ansvarar för genomförandet av en självvärdering. Fakultetsnämnden ska, efter samråd med institutionen, besluta om en åtgärdsplan. Åtgärdsplanen följs upp av fakultetsnämnden. Utbildningsutvärderingen kan leda till beslut om ytterligare utredning, utvecklingsinsatser eller beslut om avveckling. *Extern utbildningsutvärdering* Extern utvärdering kan utföras av olika kvalitetssäkringsorgan, såsom UKÄ eller fristående ackrediteringsorgan. En utbildningsutvärdering av UKÄ ska ersätta en intern sådan för samma område. Resultaten av UKÄ:s utbildningsutvärderingar hanteras i enlighet med universitetets arbetsordning. Vid fristående ackrediteringsorgan kan fakultetsnämnden besluta om en anpassad intern utbildningsutvärdering.
Dokumentation	Institutionens självvärdering och underlag, utvärderingsrapport, fastställd åtgärdsplan samt institutionens återrapportering av åtgärdsarbete.
Uppföljning	Åtgärdsplanen genomförs av institutionen och följs upp av fakultetsnämnden.
Tidsplan	Under en 6-årsperiod ska alla ämnen vid Örebro universitet utvärderas antingen internt eller externt av UKÄ eller annat ackrediteringsorgan. Varje ämne ska alltså vara föremål för en utbildningsutvärdering minst en gång per sex år.
Kopplar till ESG/SUHF	ESG: 1.3, 1.5, 1.6, 1.9, 1.10 SUHF: 3.2.6

6-årscykel	
Grundaktivitet 11: Programutveckling och programuppföljning	
Ansvarig	Institutionsledning
Syfte	Syftet med programutveckling och programuppföljning är att, via studenters och lärares medverkan, utveckla och säkra utbildningskvaliteten av varje program på grundnivå och avancerad nivå.
Genomförandeprocess	Institutionen ansvarar för att genomföra en programuppföljning i enlighet med beslutat ramverk. Utöver det som krävs av ramverket kan uppföljningen inkludera andra underlag. Uppföljningen ska utmynna i en redogörelse med en samlad analys, slutsatser och utvecklingsplan. Utvecklingsplanen ska följas upp vid en kommande utbildningsutvärdering (grundaktivitet 10) eller programuppföljning.
Dokumentation	Programuppföljning inklusive underlag
Uppföljning	Resultaten och eventuella beslut om åtgärder som föranletts av programuppföljningen ska spridas till berörda parter internt och externt. Dokumentationen ska utgöra underlag för planering och utveckling av institutionens samlade utbildningsutbud, samt för fakultets- och institutionsdialog om utbildning (grundaktivitet 4).
Tidsplan	En programuppföljning ska genomföras maximalt tre år efter att ämnet som programmet tillhör har genomgått en utbildningsutvärdering, räknat från första inlämningen av ämnets självvärdering till fakultetsnämnden. Periodiciteten ligger därmed på en sex-årig cykel.
Kopplar till ESG/SUHF	ESG: 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9 SUHF: 3.2.6

Del 3: Utgångspunkter för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling

För kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling finns europeiska riktlinjer och nationellt ramverk som utgör utgångspunkter för kvalitetsarbetet inom respektive områden. I denna del finns Örebro universitets tolkning av ESG[4] för intern kvalitetssäkring av utbildning och gemensamt ramverk för lärosätenas kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning av SUHF[5].

Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling, utbildning

Den del av kvalitetssystemet som rör utbildning är organiserat utifrån ESG:s standarder och riktlinjer för intern kvalitetssäkring.

ESG 1.1 Policy för kvalitetssäkring

Örebro universitet ska ha en kvalitetspolicy som beskriver utgångspunkter, värderingar och arbetssätt som ska bidra till att hela universitetet svarar mot uppdraget att bedriva utbildning och forskning, i samverkan med det omgivande samhället samt att verka för att forskningsresultat kommer till nytta.

ESG 1.2 Utformning och inrättande av utbildning

Örebro universitet ska ha tydliga regelverk och kriterier för att inrätta eller avveckla huvudområden/motsvarande på grundnivå och avancerad nivå samt ämnen på forskarnivå, liksom för att inrätta, revidera, ställa in eller avveckla kurser och program. Vid inrättande och revidering av utbildning på samtliga utbildningsnivåer har fakultetsnämnderna det yttersta ansvaret. I enlighet med internt regelverk ansvarar institutionen för att i samråd med programråd och handledarkollegium (eller motsvarande) utifrån angivna kriterier planera, genomföra och utvärdera utbildningen samt rapportera resultat. Bedömningarna ska omfatta såväl den akademiska kvaliteten som utbildningens relevans och attraktionskraft. Lärandet ska grundas i vetenskap och beprövad erfarenhet och utgå från universitetspedagogisk och didaktisk kunskap och reflektion. Forskningsanknytningen ska vara stark och utbildningarna ska utformas och bedrivas i samverkan med olika samhälleliga aktörer. Översyn av utbildningsutbudet på samtliga utbildningsnivåer ska göras regelbundet.

ESG 1.3 Studentcentrerat lärande, undervisning och bedömning

Örebro universitet ska kännetecknas av aktiva studenter, doktorander och medarbetare med höga förväntningar, där kreativa lärmiljöer bidrar till en kunskapsbaserad samhällsutveckling. Utbildningen ska främja öppenhet och dialog mellan olika perspektiv och stimulera till kreativitet, kritisk reflektion och bildning. Universitetets pedagogiska grundsyn vilar på övertygelsen att studenter och doktorander kan och vill ta ansvar för sitt eget lärande, och att universitetet ger de bästa förutsättningarna för ett livslångt lärande genom att skapa utmanande lärmiljöer, som utgår från ett eget ansvar och stimulerar till aktivt lärande på alla utbildningsnivåer. Institutionen ska ansvara för att initiera och driva pedagogiskt utvecklingsarbete. Från central nivå kan universitetet initiera pedagogiskt utvecklingsarbete och ge stöd till institutionerna. Former för regelbunden kollegial samverkan och utbyte av idéer kring den pedagogiska verksamheten ska vara en naturlig del i institutionernas kvalitetsarbete. Undervisning ska planeras och genomföras utifrån uppfyllande av nationella examensmål.

---

[4] *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*. Brussels, Belgium: 2015. https://www.enqa.eu/wp-content/uploads/2015/11/ESG_2015.pdf

[5] Sveriges universitets- och högskoleförbund, *Gemensamt ramverk för lärosätenas kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning*. Stockholm: 2019. https://suhf.se/app/uploads/2019/09/SUHF-Ramverk-forskning-Framework-Research-2019-REV.pdf

Examinationer och bedömningar ska vara konsekventa, tillämpas på ett rättssäkert sätt för alla studenter och genomföras enligt gällande regelverk.

ESG 1.4 Antagning av studenter, progression, erkännande och utfärdande av examensbevis

Vid Örebro universitetet ska det finnas regler för antagning, information om vilka examina som utfärdas vid universitetet, vilka kriterier som gäller för respektive examen samt hur bedömning, tillgodoräknande och examination ska ske. Processerna för att antas, genomföra utbildningen och ansöka om examen ska vara tydligt formulerade och tillgängliga för studenter och doktorander. Inom ramen för utbildningen ska måluppfyllelsen säkras och det ska säkerställas att de studenter och doktorander som erhåller examen har uppfyllt samtliga mål.

ESG 1.5 Undervisande personal

Örebro universitet ska säkerställa att antalet lärare och personal i övrigt står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll, liksom att de har de kvalifikationer och den kompetens som krävs för den aktuella utbildningsverksamheten. I detta ingår även att introducera undervisande personal i rådande kvalitetskultur och i aktuella styrdokument.
Rekryteringsprocessen ska vara transparent, beakta jämställdhetsperspektivet och erkänna undervisningens betydelse för att säkerställa en optimal bedömning av sökande. Aktiva forskare ska engagera sig i undervisning och utformning av utbildning. Resurser och planering ska finnas för lärares pedagogiska, vetenskapliga och ämnesmässiga kompetensutveckling. Den pedagogiska kompetensutvecklingen ska stöttas av universitetets högskolepedagogiska enhet. Kompetens för att bedriva arbete med jämställdhet ska finnas tillgänglig för alla medarbetare. Örebro universitet ska ha ett system för lärares pedagogiska meritering. Översyn av lärarkapacitet och lärarkompetens ska göras regelbundet och kompetensförsörjningsplaner ska finnas för att säkra tillgången på lärarkompetens.

ESG 1.6 Läranderesurser och studentstöd

Örebro universitet ska säkerställa att all undervisning bedrivs i funktionella lärmiljöer där studenter och doktorander har tillgång till ändamålsenliga lokaler, ett universitetsbibliotek som främjar vetenskaplig informationsförsörjning samt adekvat teknisk infrastruktur och goda digitala lärmiljöer. Studenter och doktorander ska erbjudas olika former av stöd som studie-/karriärvägledning, utbildning i studieteknik, stöd i akademiskt skrivande (inklusive information om fusk och plagiat), studenthälsa och annan rådgivande eller stödjande funktion vid funktionsnedsättning. Stöd ska även finnas för in- och utresande studenter och doktorander. Universitetets webbplats och lärplattform ska vara källor för information under studietiden. Lärmiljöer ska utformas utifrån ett jämställdhets-, mångfalds- och tillgänglighetsperspektiv. Säkerhetsarbetet vid universitetet ska syfta till en trygg och säker miljö för studenter och doktorander.

ESG 1.7 Informationshantering

Örebro universitet ska systematiskt, via olika system, samla in nyckeltal och annan relevant information av betydelse för universitetets utbildningar. Uppgifterna ska användas som stöd för analyser, värderingar och beslut som utgör underlag för planering av utbildningsverksamheten.

Det ska finnas ett beslutsstöd som är aktuellt och tillförlitligt och som möjliggör framtagande av kvalitetssäkrade och kontinuerligt uppdaterade underlag för planering, beslut och uppföljning. Beslutsstödet ska vara tillgängligt och underlätta för verksamheten att lägga fokus på analys och utveckling i syfte att uppnå uppsatta mål för såväl den egna verksamheten som för universitetet i stort. Beslutsstödet ska även vara utformat för att möjliggöra analys utifrån jämställdhet i enlighet med styrdokument och handlingsplan.

ESG 1.8 Information till allmänheten

Örebro universitet ska regelbundet sammanställa och publicera information om de utbildningar som erbjuds. Informationen ska innehålla aktuella uppgifter om utbildningarnas innehåll och annan information av betydelse för de studerandes val av utbildning, samt vara saklig, korrekt och lättillgänglig. Utbildningsbeskrivningar och bilder ska motverka könsstereotypiska utbildningsval. Information om kursrapporter, programuppföljningar, interna och externa utbildningsutvärderingar ska finnas tillgängliga.

ESG 1.9 Kontinuerlig uppföljning och regelbunden granskning av utbildningarna

Örebro universitet ska kontinuerligt inhämta information om studenters, lärares, doktoranders och handledares erfarenheter av utbildning. Även alumners erfarenheter bör inhämtas där så är ändamålsenligt. Institutionerna ska årligen beskriva genomfört kvalitetsarbete i verksamhetsberättelsen, samt planerat kvalitetsarbete i verksamhetsplan för kommande treårsperiod.

Kursvärdering innefattar den samlade analysen av en kurs och kursansvarigs åtgärdsförslag med hänsyn tagen till bland annat kursvärderings- och examinationsresultat. Kursledningen ska informera om kursanalysen dels till de studenter eller doktorander som deltagit i kursen, dels till nya studenter eller doktorander i samband med nästa kursstart. Programuppföljning innefattar den samlade analysen av ett program och programledningens åtgärdsförslag med hänsyn tagen till bland annat relevanta kursrapporter.

All utbildning vid universitetet ska utvärderas internt eller externt under en sexårsperiod. Det gäller såväl program på grundnivå och avancerad nivå, kurser inom huvudområden, kurser utanför program/huvudområde, som utbildning på forskarnivå. Örebro universitet ska ha ett universitetsgemensamt ramverk för intern utbildningsutvärdering och fakultetsnämnden ska besluta om utvärderingen ska inkludera intern eller extern bedömare. Kriterier för utbildningsutvärdering ska följa de standarder som finns i ESG och relatera till nationella och lokala riktlinjer inom utbildningsområdet. Syftet med uppföljningarna är att säkra och utveckla kvaliteten utifrån olika intressenters perspektiv och de olika funktioner som högre utbildning ska fylla. Utvärderingars resultat ska utgöra underlag till dialoger på samtliga verksamhetsnivåer och till fakultetsnämndernas strategiska överväganden. Utvärderingarna kan leda till beslut om ytterligare utredning, utvecklingsinsatser eller beslut om avveckling.

ESG 1.10 Regelbunden extern kvalitetssäkring

I fakultetsnämnderna ska minst en vetenskapligt kompetent extern ledamot ingå för att säkerställa en form av kontinuerlig extern kvalitetssäkring i beredning och beslut av ärenden. Fakultetsnämnderna beslutar om intern eller extern granskare vid intern utbildningsutvärdering. Örebro universitet ska vidare föra en dialog och erfarenhetsutbyte med andra lärosäten vad gäller kvalitetssystemet och dess ingående delar i ett kvalitetsutvecklande syfte.

Utöver ovanstående är UKÄ:s granskningar ett viktigt komplement till universitetets kvalitetssystem. Det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning omfattar fyra typer av granskningar: examenstillståndsprövningar, granskningar av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete, utbildningsutvärderingar och tematiska utvärderingar. Syftet med granskningarna är att säkra och utveckla kvaliteten utifrån olika intressenters perspektiv och utifrån de olika funktioner som högre utbildning ska fylla.

Även annan extern granskning, till exempel ansökan om ackreditering hos ett internationellt ackrediteringsorgan, är relevant som kvalitetssäkring för vissa utbildningar.

Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling, forskning

Den del av kvalitetssystemet som rör forskning är organiserat utifrån gemensamt ramverk för lärosätenas kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning, SUHF.

SUHF 3.1.1 Fastställd ordning för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning

Örebro universitet har en fastställd och allmänt tillgänglig beskrivning av lärosätets kvalitetssystem. Där beskrivs ansvars- och rollfördelning inom organisationen i kvalitetsarbetet liksom principer och konkreta arbetsformer för säkring och utveckling av kvalitet i forskningen.

SUHF 3.1.2 Kontinuerlig uppföljning

Örebro universitet säkerställer att det kontinuerligt samlar in, analyserar och använder information med bäring på forskningens kvalitet och relevans, som underlag för kvalitetsutveckling, prioriteringar och strategiska beslut.

SUHF 3.1.3 Återkommande granskning

Örebro universitet säkerställer att dess forskningsmiljöer/forskning återkommande genomgår genomlysningar i nationellt och internationellt perspektiv med stöd av kollegial granskning, på det sätt som bedöms lämpligt, för att identifiera styrkor, svagheter och utvecklingsmöjligheter. Örebro universitet har system för att fånga upp och ta hand om de rekommendationer som sådana granskningar ger upphov till.

SUHF 3.2.1 Forskningens utveckling och förnyelse

Örebro universitet arbetar systematiskt med att skapa former och utrymme för forskningens/ forskningsmiljöernas utveckling och förnyelse.

SUHF 3.2.2 God forskningssed

Örebro universitet har ett systematiskt arbete för att främja god forskningssed, förebygga oredlighet i forskning och hantera överträdelser. Universitetets insatser grundas i nationell lagstiftning och internationella principer för god forskningssed.

SUHF 3.2.3 Samverkan

Örebro universitet har ett systematiskt arbete för och följer upp sina insatser när det gäller att samverka med det omgivande samhället, informera om sin verksamhet och verka för att forskningsresultat tillkomna vid lärosätena sprids och kommer till nytta.

SUHF 3.2.4 Rekrytering, karriärvägar och karriärstöd

Örebro universitet säkerställer att rättssäkra och transparenta processer för rekrytering och befordran understödjer forskningens utveckling och förnyelse. Medarbetare ges tillgång till kompetensutveckling och karriärstöd. Lika villkor och jämställdhet är självklara och integrerade utgångspunkter.

SUHF 3.2.5 Stödverksamhet och forskningsinfrastruktur

Örebro universitet arbetar för att forskningen har ändamålsenligt stöd samt har processer för prioritering och långsiktig förnyelse av forskningsinfrastrukturer.

SUHF 3.2.6 Samband mellan forskning och utbildning

Örebro universitet arbetar för att det ska finnas ett nära samband mellan forskning och utbildning i en ändamålsenlig lärandemiljö.